

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **AQUAPOL, spol. s r. o.**, se sídlem Chýnovská 1917/9, Tábor, zast. JUDr. Alešem Janů, advokátem se sídlem Čelkovická 445, Tábor, proti žalované: **Česká obchodní inspekce**, Ústřední inspektorát, se sídlem Štěpánská 15, Praha 2, proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 3. 2013, čj. ČOI 30701/13/O100/2000/03/13/Be/Št, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 16. 4. 2014, čj. 10 A 68/2013 – 39,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Česká obchodní inspekce, inspektorát Jihočeský a Vysočina, uložila žalobci (dále jen „stěžovatel“) rozhodnutím ze dne 18. 9. 2007, čj. ČOI 708/2007/2000/R21-03/ZOS (dále jen „rozhodnutí ČOI“), pokutu ve výši 250 000 Kč dle ustanovení § 24 odst. 1 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), za uvádění nepravdivých, nedoložených a přehnaných údajů v rámci distribuce zařízení AQUAPOL, typ G-RUSTICA, model GF 100-300, ser. S17-X-P. Rozhodnutím žalované ze dne 12. 3. 2013, čj. ČOI 30701/13/O100/03/13/Be/Št (dále jen „rozhodnutí žalované“), bylo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně změněno tak, že v části týkající se uvádění nedoložených údajů

bylo zrušeno a správní řízení v této části zastaveno. Stěžovateli byla rozhodnutím žalované snížena uložená pokuta na částku 190 000 Kč za uvádění nepravdivých a přehnaných údajů v rámci distribuce zařízení AQUAPOL obecně jakožto součásti zvlhčovacího systému nabízeného stěžovatelem. Projednávanou kasační stížností stěžovatel napadá v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“), kterým byla žaloba stěžovatele proti rozhodnutí žalované zamítnuta.

II. Relevantní skutkové okolnosti vyplývající ze správního spisu

[2] Správní orgán prvního stupně provedl dne 16. 8. 2002 kontrolu v sídle stěžovatele za účelem zjištění, zda nedochází ke klamání spotřebitele ohledně deklarovaných vlastností zařízení AQUAPOL určených k vysoušení zdiva a objektů. Kontrola byla provedena na základě simulované objednávky vysoušení objektu sídla inspektorátu správního orgánu prvního stupně, v jehož rámci stěžovatel doporučil metodu vysoušení za použití zařízení AQUAPOL údajně fungujícího na principu tzv. magnetokineze, resp. gravomagnetismu. Zařízení má dle údajů uváděných stěžovatelem ve stručnosti z okolí přijímat energii, kterou následně využívá k zatlačování vztlínající vlhkosti ve zdivu zpět do podlahy objektu. Správní orgán prvního stupně na základě odborných posudků vědeckých pracovišť dospěl k závěru, že stěžovatel uváděl o vlastnostech zařízení AQUAPOL nepravdivé informace o principu fungování zařízení; nedoložené informace o snížení pronikání vztlínající vlhkosti na rovnovážnou vlhkost zdiva během tří let; a přehnané údaje o vysoušení budovy Parlamentu v Budapešti. Stěžovateli byla za toto jednání, kterého se dopustil prokazatelně ke dni 31. 5. 2002, rozhodnutím ředitele inspektorátu ČOI Tábor ze dne 8. 4. 2003, čj. 2000-21/2003, uložena pokuta ve výši 250 000 Kč dle ustanovení § 24 odst. 1 ve spojení s § 8 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, která byla následně potvrzena i rozhodnutím žalované ze dne 23. 12. 2003, čj. 3451/2000/2002/2003/Šu/Št. Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) však toto rozhodnutí rozsudkem ze dne 4. 10. 2006, čj. 9 Ca 28/2004 – 128, zrušil pro neurčitost výroku.

[3] Stěžovateli byla následně pokuta ve stejné výši uložena rozhodnutím správního orgánu prvního stupně ze dne 18. 9. 2007, čj. ČOI 708/2007/2000/R21-03/ZOS, obsahujícím podrobný popis skutku ve výroku rozhodnutí. Rozhodnutí s drobnými korekcemi potvrdila Ústřední ředitelka žalované rozhodnutím ze dne 7. 1. 2008, čj. ČOI 5327/07/2008/0100/2000/07/2008/Be/Št. Toto rozhodnutí však bylo rozsudkem městského soudu ze dne 9. 6. 2011, čj. 6 Ca 88/2008 – 50, opět zrušeno, tentokrát z důvodu nepřítomnosti stěžovatele při odběru vzorků zdiva získávaných za účelem provedení znaleckého posudku Ing. Burgetovou ke zjištění, zda stěžovatel uvádí nedoložené údaje o zařízení AQUAPOL (snížení pronikání vztlínající vlhkosti na rovnovážnou vlhkost zdiva během tří let). Nejvyšší správní soud tento závěr městského soudu rozsudkem ze dne 23. 8. 2012, čj. 9 As 119/2011 – 101, potvrdil, nicméně jeho rozsudek zrušil, neboť městský soud se nezabýval ostatními oddělitelnými a samostatně přezkoumatelnými žalobními námitkami. Městský soud následně opětovně zrušil rozhodnutí Ústřední ředitelky žalované ze dne 7. 1. 2008, čj. ČOI 5327/07/2008/0100/2000/07/2008/Be/Št, ze stejného důvodu, přičemž nyní se zabýval i ostatními uplatněnými žalobními námitkami, které shledal nedůvodnými.

[4] Posledním rozhodnutím žalované bylo rozhodnutí ČOI v části týkající se uvádění nedoložených údajů o zařízení AQUAPOL zrušeno a řízení v této části zastaveno. Pokutu

pokračování

bylo dle ustanovení § 24 odst. 9 zákona o ochraně spotřebitele možné uložit nejpozději do tří let ode dne, kdy došlo k porušení povinností stěžovatele. Tato lhůta se v průběhu řízení před správními soudy stavěla, nicméně pro správní orgány již ve zbývajících krátké době nebylo možné napravit vadu vytknutou městským soudem spočívající v nepřítomnosti stěžovatele při odběru vzorků za účelem vypracování odborného posudku Ing. Burgetovou. Nebylo by možné ani zopakovat odběr zdiva za stejných podmínek jako v roce 2003. Žalovaná proto přistoupila k zastavení části řízení týkající se uvádění nedoložených údajů, neboť tato část správního řízení byla založena právě na uvedeném odborném posudku. Z uvedeného důvodu byla snížena pokuta z 250 000 Kč na 190 000 Kč. Žalovaná se zabývala otázkou, zda pozdější právní úprava není pro stěžovatele příznivější, přičemž dospěla k závěru, že nikoli. Pozdější právní vymezuje správní delikt stejně, naopak lze podle ní uložit přísnější pokutu.

III. Řízení před krajským soudem

[5] Proti rozhodnutí žalované podal stěžovatel dne 13. 5. 2013 žalobu dle části třetí, hlavy II, dílu 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v účinném znění (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel namítal, že poslední správní řízení bylo nesprávně dokončeno podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen „správní řád z roku 2004“). Podle stěžovatele mělo být postupováno dle zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád z roku 1967“). Podle ustanovení § 33 odst. 2 správního řádu z roku 1967 měla být stěžovateli dána před vydáním rozhodnutí žalované možnost se seznámit s jeho podklady. Stěžovatel očekával, že z důvodu vady správního řízení spočívající v nepřítomnosti stěžovatele při odběru vzorků zdiva získávaných za účelem provedení znaleckého posudku Ing. Burgetovou budou podklady pro vydání rozhodnutí dále doplňovány a bude mít ještě možnost se s nimi seznámit před vydáním rozhodnutí žalované a navrhnout doplnění dokazování.

[6] Žalobou bylo dále namítáno, že již marně uběhla tříletá lhůta pro uložení pokuty za předmětný delikt, neboť tato lhůta se dle § 41 s. ř. s. staví po dobu řízení o žalobě před krajským soudem, nikoli však po dobu řízení o kasační stížnosti. Uvedené ustanovení se navíc dle stěžovatele nevztahuje na projednávanou věc. Na jeho základě se totiž staví lhůty pro zánik odpovědnosti nikoli však lhůta pro uložení pokuty dle § 24 odst. 9 zákona o ochraně spotřebitele. Žalovaná obešla zákon tím, že po zrušení předchozího druhostupňového rozhodnutí Městským soudem v Praze pouze vypustila část týkající se nedoložených údajů a řízení v této části zastavila. Porušila tak povinnost zjistit stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Stěžovatel neuvedl nepravdivé údaje, neboť přístroj AQUAPOL funguje deklarovaným způsobem, tj. transportuje molekuly vody do podzákladí objektu, přičemž nezbytnou energii přijímá z anténního systému z okolí. Neváděl ani přehnané údaje, pokud uvedl mezi vysušenými objekty budovu parlamentu v Budapešti. Nikdy totiž neváděl rozsah vysoušení, ani že tento objekt vysušil celý. Žalovaná se podle žaloby nezabývala materiální stránkou deliktu a tím, zda skutečně došlo k poškození spotřebitelů. Uloženou pokutu stěžovatel považoval za nepřiměřenou, neboť se v jeho případě nejednalo o nikterak závažné jednání. Šlo pouze o dílčí nesprávnosti v podkladových či prezentačních materiálech, které nemohly poškodit spotřebitele.

[7] Krajský soud žalobu stěžovatele jako nedůvodnou zamítl. Z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že ve správním řízení mělo být postupováno podle správního řádu z roku 2004. Z ustanovení § 179 tohoto zákona krajský soud dovodil, že bylo-li pravomocné rozhodnutí zrušeno a vráceno k novému projednání již za účinnosti správního řádu z roku 2004, postupuje se již podle tohoto zákona a nikoli podle dřívější úpravy. Na věc tedy nebylo dle krajského soudu možné aplikovat ustanovení § 33 odst. 2 správního řádu z roku 1967, nicméně současný správní řád obsahuje obsahově shodnou úpravu v ustanovení § 36 odst. 3. Krajský soud konstatoval, že podklady nebyly od doby předchozího rozhodnutí žalované doplňovány. Stěžovatel proto v tomto ohledu nemohl být postižen, přičemž žádné zkrácení na svých právech netvrdil. Žalovaná pouze zastavila správní řízení v části týkající se uvádění nedoložených údajů, přičemž tento postup neshledal krajský soud protizákonným. Žalovaná se řídila závazným právním názorem městského soudu, přičemž na povinnost zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, nerezignovala. Naopak ji svým postupem ctíla. Ustanovení § 41 s. ř. s., na jehož základě se po dobu řízení před soudem staví lhůta pro zánik odpovědnosti, se dle krajského soudu vztahuje i na řízení o kasační stížnosti. Na základě této premisy dospěl krajský soud k závěru, že lhůta pro uložení pokuty v projednávané věci ještě neuplynula.

[8] Krajský soud se ztotožnil se žalovanou v tom, že stěžovatel v rámci distribuce zařízení AQUAPOL uváděl nepravdivé a přehnané údaje. Uvádění nepravdivých údajů spočívalo v popisu způsobu fungování předmětného zařízení, které mělo pracovat na základě principu tzv. gravomagnetismu či magnetokineze; přijímat energii z okolního anténního systému a tímto způsobem transportovat molekuly vody ve zdech (vzlínající vlhkost) do podzákladí objektu. Takový popis principu fungování zařízení byl však vyvrácen vědeckými pracovišti. V propagačních materiálech stěžovatel uváděl, že vysušil budovu Parlamentu v Budapešti. Krajský soud dospěl k závěru, že se jednalo o přehnaný údaj, neboť stěžovatel vysušel pouze 5% rozlohy uvedené budovy. Materiální stránka deliktu byla podle krajského soudu naplněna již tím, že došlo k uvádění nepravdivých a přehnaných údajů. Újma spotřebitelům může vzniknout již uváděním takových výše popsaných nepravdivých a přehnaných informací, na jejichž základě by se spotřebitel mohl rozhodnout pro koupi zařízení. Výši pokuty uložené stěžovateli shledal krajský soud přiměřenou a řádně odůvodněnou. Žalovaná přihlédla k povaze protiprávního jednání i případným následkům.

IV. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[9] Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu včas podanou kasační stížností z důvodů dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[10] Podle názoru stěžovatele měla žalovaná v posuzovaném případě při vydávání žalobou napadeného rozhodnutí postupovat podle nového správního řádu, který byl pro něho jakožto účastníka řízení příznivější. Za příznivější úpravu považuje stěžovatel § 33 odst. 2 správního řádu z roku 1967 oproti § 36 odst. 3 správního řádu z roku 2004. Před vydáním rozhodnutí měl mít možnost seznámit se s podklady, případně navrhnout jejich doplnění. Na rozdíl od krajského soudu je stěžovatel přesvědčen, že ke změně spisu došlo již tím, že žalovaná vypustila část rozhodnutí týkající se nedoložených údajů a snížila

pokračování

pokutu. Podle stěžovatele žalovaná tímto postupem obešla zákon, čímž nesplnila povinnost zjistit stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. V okolních evropských zemích je stěžovatelem deklarovaná metoda vysoušení akceptována. Správní spis podle stěžovatele neobsahuje podklady pro jednoznačné rozhodnutí ohledně nepravdivosti popisu fungování zařízení AQUAPOL, neboť podklady ve spisu podporují jak závěry žalované, tak závěry stěžovatele.

[11] Zákon o ochraně spotřebitele nedefinuje pojem nepravdivých a přehnaných údajů o vlastnostech výrobku. Kasační stížnost se proto věnuje výkladu pojmu vlastnost výrobku dle § 8 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, přičemž stěžovatel dovozuje, že popis principu fungování přístroje nelze považovat za údaj o vlastnostech zařízení. Stěžovatel nikdy neuváděl, že vysušil celou budovu parlamentu v Budapešti, avšak i skutečných 5% je více než činí rozloha vysoušeného objektu průměrného spotřebitele. V praxi se navíc vždy pracuje s určitou nadsázkou. Předmětné údaje nebyly dle stěžovatele způsobily negativně ovlivnit rozhodnutí spotřebitele o pořízení zařízení AQUAPOL, čímž se krajský soud dostatečně nezabýval. Ohledně splnění materiální stránky deliktu má stěžovatel za to, že mělo být zkoumáno, kolik spotřebitelů si předmětné zařízení skutečně koupilo pod vlivem deliktního jednání stěžovatele. Zařízení AQUAPOL skutečně funguje a úspěšně odstraňuje zemní vlhkost v objektech. Stěžovatel za 12 let trvání sporu neeviduje jediný spor ohledně funkčnosti zařízení AQUAPOL. Podle kasační stížnosti žalovaná překročila meze správního uvážení při ukládání pokuty. Z rozhodnutí žalované byla vypuštěna ta část deliktu týkající se uvádění nedoložených informací, kterou stěžovatel považuje za nejzávažnější. Výše pokuty proto měla činit maximálně 10 – 20 % původní částky. Stěžovatel dále namítal, že tržby zahrnuté do odůvodnění pokuty nemají vypovídající hodnotu, zařízení po záplavách v roce 2002 nedoporučoval (pouze pravdivě informoval o možnostech použití), výše sankce je nepřiměřená vzhledem k pokutám ukládaným žalovanou v závažnějších případech.

[12] Žalovaná se ve svém vyjádření ztotožnila s vypořádáním věci krajským soudem.

[13] V následných podáních obě strany sporu setrvaly na svých již uplatněných tvrzeních.

V. Posouzení důvodnosti kasační stížnosti

[14] Kasační stížnost je podle ustanovení § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a podle jejího obsahu je v ní namítán důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a vada řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. Dále je namítána nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti

nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[15] Na základě ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud při přezkumu rozhodnutí krajských soudů vázán rozsahem a důvody kasační stížností, ledaže by bylo řízení před soudem zmatečné, bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné. K těmto vadám tedy Nejvyšší správní soud přihlíží z úřední povinnosti. Zdejší soud přezkoumal napadený rozsudek z těchto důvodů, přičemž přihlédl i k námitce nepřezkoumatelnosti uplatněné stěžovatelkou, a vyvodil následující závěry.

[16] Na úvod je třeba podotknout, že v řízení před krajským soudem bylo zpochybněno, zda již neuplynula lhůta k uložení pokuty dle § 24 odst. 9 zákona o ochraně spotřebitele. Nejvyšší správní soud zkoumá tuto skutečnost z úřední povinnosti. V projednávané věci proto ze správního a soudního spisu ověřil, zda lhůta pro uložení pokuty ještě neuplynula a dospěl k závěru, že tomu tak není. Tato lhůta se dle § 41 s. ř. s. po dobu všech řízení před soudy stavěla. Není přitom rozhodné, zda se jedná o řízení před krajským soudem nebo řízení o kasační stížnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2012, čj. 8 Afs 29/2011 – 78).

[17] Nejvyšší správní soud se zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Stěžovatel považoval napadený rozsudek za nepřezkoumatelný, neboť se podle jeho názoru krajský soud nedostatečně vypořádal se žalobní námitkou týkající se posouzení materiální stránky deliktu, včetně způsobilosti předmětných nepravdivých či přehnaných údajů ovlivnit rozhodnutí spotřebitelů o případné koupit zařízení. Krajský soud se však otázkou naplnění materiální stránky deliktu zabýval podrobně v odstavci 34 napadeného rozsudku, včetně újmy ve vztahu ke spotřebitelům a podrobně odůvodnil, proč nepovažuje námitku stěžovatele za důvodnou. Napadené rozhodnutí tedy není z tohoto hlediska nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

[18] Namítal-li stěžovatel, že ve správním řízení před vydáním rozhodnutí žalované mělo být postupováno podle správního řádu z roku 1967, nelze se s ním ztotožnit. Předně je třeba upozornit na ustanovení § 179 odst. 1 správního řádu z roku 2004, podle něhož *[ř]ízení, která nebyla pravomocně skončena před účinností tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních předpisů. Bylo-li rozhodnutí před účinností tohoto zákona zrušeno a vráceno k novému projednání správnímu orgánu, postupuje se podle dosavadních předpisů.* Nejvyšší správní soud uvedené ustanovení v rozsudku ze dne 18. 10. 2007, čj. 7 Ans 1/2007 – 100, interpretoval tak, že bylo-li správní rozhodnutí, které nabylo právní moci za účinnosti správního řádu z roku 1967, správním soudem zrušeno již za účinnosti správního řádu z roku 2004, postupuje se v dalším řízení podle správního řádu z roku 2004. Stejným způsobem se s námitkou stěžovatele vypořádal krajský soud. Stěžovatel neuvedl žádnou argumentaci způsobitou tento závěr zpochybnit.

[19] S ohledem na výše uvedené nelze souhlasit se stěžovatelem, že žalovaná měla postupovat podle ustanovení § 33 odst. 2 správního řádu z roku 1967. Povinnost správního orgánu seznámit účastníka řízení s podklady rozhodnutí nicméně ve shodném rozsahu

pokračování

upravuje i ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu z roku 2004, na jehož základě *[n]estanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.* Ustanovení § 90 odst. 1 písm. c) téhož zákona pak mimo jiné stanoví, že podle § 36 odst. 3 téhož zákona se postupuje, pouze pokud jde o podklady nově pořízené odvolacím správním orgánem. V souvislosti s povinností správního orgánu seznámit účastníka řízení s podklady pro vydání rozhodnutí je tedy vždy zapotřebí zkoumat, zda byl správní spis po tom, co měl účastník správního řízení možnost se s ním seznámit, následně doplňován či nikoli (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2010, čj. 8 Afs 21/2009 – 243). Nejvyšší správní soud ze správního spisu zjistil, že stěžovateli byla před vydáním předcházejícího druhostupňového rozhodnutí žalované, tj. rozhodnutí Ústřední ředitelky žalované ze dne 7. 1. 2008, čj. ČOI 5327/07/2008/0100/2000/07/2008/Be/Št, dána možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí. Předchozí rozhodnutí žalované bylo zrušeno městským soudem, přičemž v následném rozhodnutí žalované byla pouze vypuštěna část týkající se uvádění nedoložených údajů v rámci distribuce zařízení AQUAPOL a v této části bylo správní řízení zastaveno. V projednávané věci správní spis nebyl doplňován, před vydáním napadeného rozhodnutí obsahoval tedy pouze podklady, se kterými měl stěžovatel možnost se seznámit již před vydáním předcházejícího rozhodnutí. Námitka tedy není důvodná.

[20] Má-li stěžovatel za to, že ke změně podkladů pro vydání rozhodnutí žalované došlo již samotným zúžením deliktu, resp. snížení pokuty, nelze se s ním ztotožnit. Za podklady rozhodnutí lze dle § 50 odst. 1 správního řádu považovat zejména *návrhy účastníků, důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo orgánu veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známé.* Jedná se tedy o jakékoliv dokumenty obsahující skutečnosti potřebné ke zjištění stavu věci ve smyslu § 51 odst. 1 a § 3 správního řádu. Samotné rozhodnutí ve věci samé tedy nemůže být považováno za podklad. Nejvyšší správní soud se na základě uvedeného ztotožnil se závěrem krajského soudu, podle něhož nedošlo postupem žalované k zásahu do veřejných subjektivních práv stěžovatele. Stěžovatel sám navíc žádné takové porušení svých práv v žalobě ani kasační stížnosti netvrdil.

[21] Stěžovatel považoval postup žalované, která v části týkající se uvádění nedoložených údajů prvostupňové rozhodnutí zrušila a řízení v této část zastavila, za nezákonný a rozporný se zásadou zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

[22] Krajský soud se zabýval totožnou žalobní námitkou stěžovatele. Konstatoval přitom, že postup žalované byl v souladu s ustanovením § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu z roku 2004. Nedošlo jím ani k porušení zásady zjištění stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Právě naopak tímto postupem byla uvedena zásada dodržena, neboť skutkový stav v rozhodnutí ČOI nebyl v části týkající se uvádění nedoložených údajů spolehlivě zjištěn právě kvůli vadě vytknuté předtím městským soudem, tj. vadě spočívající v nepřítomnosti stěžovatele při odběru vzorku pro vypracování znaleckého posudku Ing Burgetovou. Ve zbývajících částech měla žalovaná skutkový stav za spolehlivě zjištěný. Nejvyšší

správní soud se s tímto závěrem krajského soudu ztotožnil, neboť odpovídá zákonu a stěžovatel neuvedl žádnou konkrétní výhradu, která by tento závěr zpochybňovala.

[23] Stěžovatel je přesvědčen, že o zařízení AQUAPOL neuváděl nepravdivé ani přehnané údaje. Údaje uváděné stěžovatelem v rámci distribuce zařízení nebyly podle kasační stížnosti způsobily negativně ovlivnit rozhodnutí spotřebitele o případné koupi zařízení.

[24] Ve vztahu k této námitce považuje Nejvyšší správní soud za vhodné nejprve podrobněji shrnout, za co byla stěžovateli v projednávané věci uložena pokuta. Stěžovatel se podle správních orgánů dopustil porušení ustanovení § 8 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, podle něhož *[n]ikdo nesmí klamat spotřebitele, zejména uvádět nepravdivé, nedoložené, neúplné, nepřesné, nejasné, dvojsmyslné nebo přehnané údaje anebo zamlčet údaje o skutečných vlastnostech výrobků nebo služeb či úrovni nákupních podmínek.*

[25] Stěžovatel v propagačním materiálu nazvaném: *Vysušování zdiva Inovační ekologická technologie* konkrétně uvedl: „Systém AQUAPOL pracuje na principu magnetokineze... Přístroje sestávají z přijímací a vysílací části, pak začnou vysílat velmi slabé, pravotočivé polarizované pole, podobné elektromagnetickému. Toto pole ve zdivu způsobuje, že přitažlivé síly mezi molekulami vody a molekulami stavebního materiálu jsou oslabeny a voda putuje vlastní vahou do podzákladí – zdivo vysychá.“ Dále v dokumentu: *Vlhkostní průzkum a návrh sanace objektu Tábor, Mikuláše z Husi č.p. 38* bylo uvedeno: „Technologie magnetokineticke: Iniciují aktivní přesun kapalné vlhkosti ze struktury materiálu stavebních konstrukcí v důsledku působení magnetického záření transformovaného na přesně stanovenou frekvenci, čímž dochází k rozkmitání molekul vody a k narušení molekulárních vazeb mezi molekulami vody v kapilárách a molekulami pevné látky (stěnami kapilár). Důsledkem je eliminace vlivu kapilární elevace vodního sloupce v kapilárách. Působením gravitačních sil jsou molekuly vody přitahovány a transportovány ve směru zemské přitažlivosti do podzákladí objektu. V důsledku transportu vodních molekul do podzákladí dochází k jejímu tření o stěny kapilár, čímž vzniká jako sekundární efekt velmi slabé elektrické pole, orientované záporným pólem do podzákladí, které podporuje účinek zemské přitažlivosti a tím i vysušení. Dochází k přepólování původního elektrického pole ve stavebních konstrukcích. Transformaci magnetického záření provádí zařízení, instalovaná v objektu, která anténním systémem přijímá záření z okolí. V důsledku toho tato technologie není závislá na dodávce přídavného napětí... Vlastní princip odvlhčování spočívá ve vlastnostech velmi polárních molekul vody (ve tvaru přijímacího písmeno V) s kladným parciálním nábojem na atomech vodíku a záporným na atomech kyslíku... Magnetické pulzy vysílané přístrojem AQUAPOL indukují vznik magnetického pole, jehož frekvence se blíží frekvenci vlastních kmitů vodních svazků (rezonanční frekvence).“

[26] Nepravdivost údajů spočívala ve výše uvedeném popisu principu fungování předmětného zařízení. Jedná se o vědeckým jazykem formulovanou prezentaci určitých principů a mechanismů, na jejichž základě má údajně zařízení AQUAPOL pracovat. Žalovaná oslovila několik odborných institucí (např. ČVUT – Fakulta elektrotechnická – Katedra elektromagnetického pole, Geofyzikální ústav Akademie věd, Hygienickou stanicí hl. m. Prahy, Národní referenční laboratoř pro neionizující elektromagnetická pole a záření), podle nichž uvedený popis principu fungování neodpovídá soudobému vědeckému poznání. Na vlhkost ve zdech nelze podle uvedených vědeckých pracovišť tímto popsáním

pokračování

způsobem působit. Metoda je navíc založena na působení vědě neznámých sil nazývaných v materiálech stěžovatele jako magnetokineze, gravomagnetické pole či pravotočivé polarizované pole podobné elektromagnetickému, apod. Žalovaná ve svém rozhodnutí pečlivě zdůvodnila, proč se ztotožnila s vyjádřením odborných pracovišť a nikoliv s podklady prezentovanými stěžovatelem, a upřednostnila tak hledisko vědeckého poznání. Tímto závěrem nebylo vyvráceno, že zařízení AQUAPOL může fungovat a mít ve výsledku kýžený účinek. Podle současného vědeckého poznání však není možné, že by fungovalo způsobem, jaký ve svých propagačních materiálech prezentoval stěžovatel, tedy na principu tzv. magnetokineze. Na základě těchto skutečností je nutno údaje uváděné stěžovatelem v rámci distribuce zařízení označit za nepravdivé.

[27] Nelze souhlasit s tvrzením stěžovatele, že zmíněné nepravdivé informace nebyly způsobilé ovlivnit rozhodnutí spotřebitele o koupi zařízení. Z vědeckého jazyka použitého u popisu principu fungování zařízení AQUAPOL v propagačních materiálech mohl spotřebitel nabýt přesvědčení, že se jedná o dobře známou a prozkoumanou technologii vysoušení známou vědecké a odborné veřejnosti. Žalovaná přitom prokázala, že tomu tak nebylo.

[28] Stěžovateli byla uložena pokuta i za uvádění přehnaných údajů, neboť v propagačním materiálu: „*Vysušování zdiva Inovační ekologická technologie*“ uvedl: „*Mezi nejvýznamnější objekty vysušené touto šetrnou technologií lze zařadit např. budovu Parlamentu v Budapešti...*“.

[29] Ve správním řízení bylo zjištěno, že ačkoli se stěžovatel skutečně podílel na vysoušení budovy Parlamentu v Budapešti, svá zařízení aplikoval pouze na zhruba 5 % rozlohy celé budovy. Nejvyšší správní soud se přitom ztotožnil s žalovanou i krajským soudem, že uvedení vysoušení budovy Parlamentu v Budapešti mohlo vzhledem ke značné rozloze zmíněného objektu vyvolat ve spotřebiteli dojem velmi vysoké účinnosti zařízení AQUAPOL. Tento údaj se ve formě, v jaké byl stěžovatelem v propagačním materiálu uveden, tedy jevil jako nepřipustně přehnaný (vzhledem k rozloze, na níž bylo zařízení fakticky instalováno) a způsobilý ovlivnit rozhodnutí spotřebitele o pořízení výrobku. Se stěžovatelem lze souhlasit, že jistá dávka nadsázky je přípustná. Nicméně ve vztahu k projednávané věci je třeba konstatovat, že uvedl-li stěžovatel, že vysušil budovu Parlamentu v Budapešti, navodil tím dojem vysoušení celé této rozsáhlé budovy a nikoli pouze pravdivých 5% její rozlohy. Ve svém důsledku se proto jedná o klamavý údaj.

[30] Kasační stížností je dále namítáno, že v projednávané věci nebyla naplněna materiální stránka deliktu.

[31] Krajský soud ve shodě se správními orgány konstatoval, že projednávaný delikt dle § 8 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele je deliktem ohrožovacím. Jeho nebezpečnost, resp. škodlivost, tedy není dána až prokázaným a reálným porušením zájmů chráněných zákonem o ochraně spotřebitele, ale již pouhým ohrožením tohoto chráněného zájmu. Důležitou roli tedy hraje, zda došlo k uvedení údajů způsobilých spotřebitele klamat. Není přitom rozhodné, zda a kolik spotřebitelů skutečně pod vlivem předmětných informací zařízení AQUAPOL koupilo.

[32] K námitce stěžovatele, že zařízení AQUAPOL skutečně funguje a úspěšně vysouší, resp. že za dobu 12 let nedošlo k žádné reklamaci či sporu ohledně funkčnosti zařízení, Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem připomíná, že pokuta stěžovateli nebyla uložena z důvodu nefunkčnosti zařízení. Správní orgány pokutu udělily výhradně z důvodu nepravdivého popisu fungování přístroje a z důvodu přehnaných údajů v propagačních materiálech, nikoliv pro nefunkčnost.

[33] Závěrem je nezbytné konstatovat, že kasační stížnost obsahuje i další námitky. Stěžovatel namítal, že jím deklarovaná metoda vysoušení je v okolních evropských zemích akceptována. Správní spis podle něj obsahuje i podklady svědčící v jeho prospěch. Namítal, že popis fungování zařízení AQUAPOL nelze považovat za vlastnost výrobku, přičemž zákon o ochraně spotřebitele nedefinuje nepravdivé a přehnané údaje. Stěžovatel se obsáhle věnoval i nezákonnosti uložené pokuty z důvodu překročení mezí správního uvážení, vypuštění nejzávažnější části deliktu z rozhodnutí žalované. Podle kasační stížnosti měla proto být pokuta uložena nejvýše v rozmezí 10 – 20 % původní pokuty a pro její výpočet nemohl být použit objem tržeb stěžovatele. Stěžovatel namítal, že zařízení po záplavách v roce 2002 nedoporučoval (pouze pravdivě informoval o možnostech jeho použití). Výše sankce je nepřiměřená vzhledem k pokutám ukládaným žalovanou v závažnějších případech, např. pohonných hmot.

[34] Nejvyšší správní soud se těmito námitkami nezabýval, neboť nebyly uplatněny v žalobě. V souladu s ustanovením § 104 odst. 4 s. ř. s. je nutné kasační námitky, které stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl, považovat za nepřipustné. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 9. 2008, čj. 8 Afs 48/2006 – 155, konstatoval, že *„[p]o aktivně legitimovaných účastnících předcházejícího žalobního řízení lze spravedlivě žádat, aby na principu vigilantibus iura uplatnili veškeré důvody nezákonnosti správního rozhodnutí již v řízení před soudem první instance. Pokud tak neučiní, je legitimní, že z hlediska možnosti uplatnění argumentace v dalším stupni ponесou případné nepříznivé následky s tím spojené.“* Námitky vyjmenované v bodě [35] tohoto rozsudku jsou tedy nepřipustné.

VI. Závěr a náklady řízení

[35] Kasační námitky uplatněné stěžovatelem nebyly Nejvyšším správním soudem s ohledem na výše uvedené shledány důvodnými a ani z přezkumu dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., který Nejvyšší správní soud provádí z úřední povinnosti, nevyplynul důvod pro zrušení napadeného rozsudku krajského soudu. Kasační stížnost proto byla v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 s. ř. s. větou poslední zamítnuta.

[36] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud dle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Toto právo by svědčilo žalované, protože však žalovaná žádné náklady neuplatňovala a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by jí vznikly a jež by překročily náklady její běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil.

pokračování

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. října 2015

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu